

pres-kliping · press-clipping

NOVINSKA DOKUMENTACIJA
NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE

Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fah — P. O. Box 95,
Tel. 621-573 — Žiro račun — Current Account: 608-1-1572-1

Isečak iz lista

Newspaper cutting

VIESNIE
Zagreb

15. XII. 1970

SURADNJA

Kenzo Tange, umjetnici i Skoplje

26. srpnja 1963. strahovit potres djelomično je razrušio Skoplje, glavni grad Socijalističke Republike Makedonije. Poginulo je oko tisuću ljudi, a još ih je više bilo ranjeno i ostalo bez krova nad glavom. 13. studenoga ove godine, na godišnjicu oslobođenja Makedonije od nacističkog jarma, Skoplje, koje je rekonstruirano prema urbanizacionoj shemi Japanca Kenza Tangea, slavilo je svečano otvorenje svoga modernog Muzeja suvremene umjetnosti, djela triju poljskih arhitekata: W. Klyszewskog, J. Mokrzynskog i E. Wierzbickog, čiji je projekt dobio prvu nagradu na natječaju što ga je organizirala Poljska. Ovaj muzej, zajedno s onim u Beogradu koji je svečano otvoren 1965. godine, jedina su ostvarenja toga tipa u socijalističkim zemljama.

»Les Létres françaises«, Paris

Skoplje se može pohvaliti da posjeduje međunarodni izbor djela koja predstavljaju sve glavne umjetničke tendencije što su se pojavile poslije II svjetskog rata — privilegij koje ono dijeli sa Zagrebom, gdje arhitekt Vjenceslav Richter stvara plan za budući Muzej suvremene umjetnosti, treći te vrsti samo u Jugoslaviji. U vezi s tragedijom Skoplja došla je do punog izražaja solidarnost čitava svijeta. Poslije katastrofe je više od tisuću umjetnika iz 40 zemalja postalo gradu mučeniku 2000 svojih djela: slika, kipova, gravura itd. Ti su darovi bili uneseni u kataloge i izloženi još prije nego li je muzej bio otvoren, ali još i danas dolaze sve nova i nova djela. I tako je, zahvaljujući razumijevanju odgovornih za politiku i kulturu Jugoslavije i same Makedonije, omogućeno stvaranje ovog novog međunarodnog umjetničkog središta. Iako je Muzej suvremene umjetnosti u Skoplju djelo i svjedočanstvo solidarnosti umjetnika iz čitava svijeta, mnogobrojnih organizacija kao što su AIAP, ICOM ili Salon de Mai, različitih komiteta za pružanje pomoći te brojnih pojedinaca, ipak taj muzej ne bi postao ono što je postao da nije bilo njegova direktora Borisa Petkovskog i njegova predanog rada i entuzijazma, koji je znao koordinirati i uskladiti najrazličitije inicijative, pronaći i formirati suradnike i na kraju razraditi plan rada potpuno u skladu s kvalitetom i širinom te akcije.

Prema mišljenju Petkovskoga, tu se radi uz očuvanje, tj. konzervaciju fondova što su ih stvorili darodavci i o tome da se od muzeja napravi mjesto gdje će se skupljati i proučavati rezultati estetskih istraživanja i u Jugoslaviji i u inozemstvu, putem individualnih i kolektivnih izložbi, glazbenih i pjesničkih audicija, prikazivanja filmova, održavanja kolokvija itd. Tim manifestacijama muzej namjerava pretvoriti sadašnje prijateljske odnose u aktivnu suradnju s umjetnicima darodavcima. U toj perspektivi Boris Petkovski predviđa intervenciju muzeja i u samom životu grada Skoplja... Teško bi bilo nabrojiti sve ugledne umjetnike — domaće i strane — koji su poslali Skoplju svoja djela, ali jedno možemo mirne duše reći, da se tu okupilo sve što je danas poznatije u umjetničkom svijetu. Tu su i figurativci i nefigurativci, svih mogućih pravaca i tendencija.

Još valja svakako spomenuti Jordana Grabula, kipara koji je dobio prvu nagradu na natječaju za izradu spomenika narodnom ustanku naroda Makedonije koji će biti podignut u Kruševu, a mora biti dovršen do 1973. godine. To je spomenik koji će snažno zastupati modernu umjetnost u čitavoj Jugoslaviji, i svojom plastičnošću i svojim političkim značenjem. (jp)

RAOL-JEAN MOULIN